

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-572/14

**Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH
przeciwko
Amazon EU Sàrl i in.**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Oberster Gerichtshof)

Odesłanie prejudycjalne — Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 — Jurysdykcja w sprawach cywilnych i handlowych — Artykuł 5 pkt 3 — Pojęcie „czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego albo roszczenia wynikającego z takiego czynu” — Dyrektywa 2001/29/WE — Harmonizacja niektórych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym — Artykuł 5 ust. 2 lit. b) — Prawo do zwielokrotniania — Wyjątki i ograniczenia — Zwielokrotnianie na użytek prywatny — Godziwa rekompensata — Brak zapłaty — Ewentualne włączenie do zakresu stosowania art. 5 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 44/2001

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 21 kwietnia 2016 r.

Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych — Rozporządzenie nr 44/2001 — Jurysdykcja szczególna — Jurysdykcja w przypadku odpowiedzialności z tytułu czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego — Pojęcie — Powództwo zmierzające do uzyskania zapłaty wynagrodzenia należnego na podstawie krajowego uregulowania, które ma na celu wdrożenie systemu godziwej rekompensaty przewidzianego w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 — Włączenie — Obowiązek zapłaty wynagrodzenia organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi — Brak wpływu

[rozporządzenie Rady nr 44/2001, art. 5 pkt 3; dyrektywa 2001/29 Parlamentu Europejskiego i Rady, art. 5 ust. 2 lit. b)]

Artykuł 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że czyn niedozwolony lub czyn podobny do czynu niedozwolonego w rozumieniu tego przepisu jest przedmiotem powództwa mającego na celu uzyskanie zapłaty wynagrodzenia należnego na podstawie krajowego uregulowania, które ma na celu wdrożenie systemu godziwej rekompensaty przewidzianego w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym, zgodnie z którym to uregulowaniem krajowym twórca ma prawo do stosownego wynagrodzenia, gdy ze względu na charakter utworu nadawanego przez radio lub publicznie udostępnionego albo utrwalonego na wyprodukowanym do celów handlowych nośniku obrazu lub dźwięku można spodziewać się, że utwór ten będzie zwielokrotniany na użytek osobisty lub prywatny, nośniki są wprowadzane na rynek krajowy odpłatnie do celów handlowych.

W istocie zakres pojęcia czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego albo roszczeń wynikających z takiego czynu obejmuje wszystkie żądania zmierzające do obciążenia odpowiedzialnością pozwanego, które nie dotyczą umowy lub roszczeń wynikających z umowy w rozumieniu art. 5 pkt 1 lit. a) rozporządzenia nr 44/2001.

W tym względzie, po pierwsze, brak jest takiego związku w zakresie, w jakim obowiązek zapłaty wynagrodzenia nie został dobrowolnie przyjęty przez zobowiązanego, lecz zobowiązanie to zostało mu narzucone przez uregulowanie krajowe z tytułu wprowadzenia do obrotu, w celach handlowych i odpłatnie, nośników wykorzystywanych do tworzenia kopii utworów lub przedmiotów objętych ochroną.

Po drugie, wspomniany pozew ma na celu obciążenie pozwanego odpowiedzialnością, ponieważ żądanie to opiera się na fakcie naruszenia przez niego przepisów danego uregulowania krajowego, które nakładają na niego obowiązek zapłaty słusznego wynagrodzenia, a naruszenie to stanowi czyn niedozwolony, wyrządzający pozywającemu szkodę. W istocie, nieotrzymanie tego słusznego wynagrodzenia stanowi zdarzenie wywołujące szkodę w rozumieniu art. 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001 w zakresie, w jakim celem wspomnianego wynagrodzenia jest zrekompensowanie twórcom sporządzenia bez ich zgody kopii chronionego utworu na użytek prywatny, wobec czego rekompensatę tę należy postrzegać jako wyrównanie szkody poniesionej przez twórcę w wyniku sporządzenia takiej kopii bez jego zgody. Okoliczność, że owe słuszne wynagrodzenie jest opłacane nie na rzecz podmiotów wyłącznie uprawnionych do zwielokrotniania utworu, którym ma kompensować poniesioną szkodę, ale na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, pozostaje w tym zakresie bez znaczenia, ponieważ zgodnie z danym uregulowaniem krajowym organizacje te są jedynymi, które mogą dochodzić prawa do owego wynagrodzenia.

(por. pkt 32, 37, 38, 43–46, 50, 53; sentencja)